

Seuraa EU-vaaleissa ainakin näitä asioita

2024-06-08

Optional[© Ilkka-Pohjalainen]

Kaikilla artikkeleilla on tekijänoikeuslain suoja. Artikkeleita ei saa jakaa oman organisaation ulkopuolelle ilman Retrieverin tai yksittäisen julkaisijan suostumusta.

Lue artikkeli klikkaamalla tästä.

A2 Uutiset

Ilkka-Pohjalainen Lauantaina 8. kesäkuuta 2024

Seuraa EU-vaaleissa ainakin näitä asioita

Suomi valitsee sunnuntaina viisitoista europarlamentaarikkoo. Vieläkö joukossa on pohjalaismeppi?

**Seinäjoki
Virpi Niemistö,
Marja Tyynismä**

Sunnuntaina selviää, ketkä ovat ne viisitoista onnellista, jotka voivat kutsua itseään europarlamentaarikoksi seuraavan viiden vuoden ajan. Ilkka-Pohjalainen keräsi neljä asiaa, joihin kannattaa kiinnittää huomiota, kun seuraa vaalituloksen kehitystä sunnuntaina.

1. Mihin äänestysprosentti nousee?

Vuoden ensimmäisissä vaaleissa eli presidentinvaaleissa äänestysprosentti kipusi yli 70. Nyt eurovaaleissa demokratian torjuntavoittona voitaisiin pitää, jos joka toinen äänioikeutettu kävisi uurnilla.

Äänestysinnon ero vaalien välillä on joka tapauksessa suuri, vaikka EU-vaaleja on mainostettu esimerkiksi maatalousyrittäjien tärkeimpinä vaaleina. Toisaalta eurovaalien ennakköäänestyksen vilkkaus uumoilee, että noin 50 prosentin äänestysinto voi olla jopa realistinen tavoite.

Eurovaaleissa viisi vuotta sitten Suomessa asuvien suomalaisten Suomen kansalaisten äänestysprosentti oli 42,7. Silloin noin puolet äänesti ennakkoon. Tänä vuonna Suomessa asuvista äänioikeutetuista 25,2 prosenttia äänesti ennakkoon.

Sään vaikutusta kesävaaleissa ei kannata väheksyä. Nyt näyttää siltä, että ainakaan helle ei tule äänestysintoa nakertamaan. Sade sen sijaan voi sitä laimentaa.

2. Kuka yltää ykköseksi?

Tämän vuoden eurovaalien ääniharavan ennakkoveikkailuissa on yksi nimi ylitse muiden. Vasemmistoliton Li Anderssonin enustetaan keräävän yli satauhattua ääntä ympäri Suomea, mutta kuinka paljon sen yli?

Yksi jännityksen aihe on myös se, vetääkö hän äänimäärällään perässään Brysseliin myös toisen Vasemmistoliton ehdokkaan, mikä olisi puolueelle historiallista. Andersson yritti europarlamenttiin myös vuonna 2014. Silloin yli 47 000 äänellä irtosi varasija.

Myös hiljattain toisen lapsensa saanut keskustan **Katri Kulmuni** voi kerätä kuusinumeroisen äänipotin. Hän on puhunut paljon muun muassa metsäasioista, jotka ovat kuohuttaneet EU-keskusteluissa viime vuosina.

Mielipidetiedusteluissa suurimpana puolueena pitkään pysyneellä kokoomuksella ei ole selvää ykkösehdokasta.

Henna Virkkusta on istutettu spekulatioissa jo komissaarin

EU-parlamentin vaalien varsinainen äänestyspäivä on sunnuntaina. Suomesta valitaan viisitoista parlamentaarikkoo. Arkistokuva. KUVA: HEIKKI HAKKANEN

Pohjalaiset Anna-Maja Henriksson ja Samuel Broman tavoittelevat paikkaa EU-parlamentissa. ARKISTOKUVA: JARNO PELLINEN

paikalle. Poliitikassa vielä suhteellisen tuore nimi, puolustuksen ja turvallisuuden parissa työnuransa tehnyt kenraalimajuri evp, ja eduskuntavaaleissa kirikkaasti läpimennyt **Pekka Toveri** voi kerätä ison potin, sillä Ukrainan tilanne on tulevan meppikauden ykkösiä.

Vihreille ennusteet lupaavat vaalitapahtumaa, mutta miten käy puolueen kärkinimen **Ville Niinistön** äänipotin. Viisi vuotta sitten hän keräsi huimaa yli 111 000 ääntä, jota enemmän sai vain Sdp:ssä tälläkin kertaa ehdolla oleva **Eero Heinäluoma**. Heinäluoma oli viime eurovaalien äänikuningas yli 128 000 äänestäjän kannatuksellaan.

Entä miten paljon ääniä perussuomalaisten **Sebastian Tynkky** haalii nyt pelkällä somekam-

panjoinnillaan? Viisi vuotta sitten hänelle kertyi runsaat 17 000 ääntä. Sen outulainen ylittänee nyt helposti.

3. Saako Vaasan vaalipiiri oman mepin?

Vaikka EU-vaaleissa vaalipiirinä on koko maa, on syytä seurata myös oman vaalipiirin ehdokaiden menestystä. Vaasan vaalipiirillä on ollut oma meppi koko Suomen EU-jäsenyyden ajan, mutta tällä kertaa voi käydä niin, ettei Brysselin koneeseen nouse ainoatakaan pohjalaisa.

Läpimenojoihista vahvimilla ovat Rkp:n puheenjohtajuudesta heti vaalien jälkeen luopuva **Anna-Maja Henriksson** ja perussuomalaisten varapuheenjohtaja **Mauri Peltokangas**.

Hallituksessa kipuilelle Rkp:lle gallupit eivät kuitenkaan lupaa hyvää, ja pelkona on jopa ainoan parlamenttipaikan häviöminen. Puheenjohtajuuden lisäksi myös ministeripaikkansa tuottavalle Henrikssonille tilanne olisi katastrofi.

Peltokangas oli ehdolla myös viisi vuotta sitten ja sai silloin lähes 11 000 ääntä. Varapaikkaan saakka se ei kuitenkaan riittänyt. Peltokangas kampanjoi sosiaalisessa mediassa, eikä hän vastannut esimerkiksi Ilkka-Pohjalaisen haastatteluyhteyttä.

Keskustan **Mika Lintilä** on pohjalaisehdokkaista kolmas, jolla on teoreettiset mahdollisuudet yltää meppiin. Keskustasta tuskin kuitenkaan tulee vaalivoittajaa, ja meppien määrä jäänee nykyiseen kahteen. Lintilä saattaa joutua tyytymään varasijaan.

Sama kohtalo voi olla varasjohtajan eduskuntavaaleissakin tottuuneella kokoomuksen **Janne Sankelolla**. Puolue kuuluneen vaalien voittajiin, mutta listalla on niin monta kovaa nimeä, että pääsy kolmen tai neljän kärkeen voi jäädä unelmaksi.

Sijalta viisi voivat toki parlamentin ovet aueta kauden edetessä.

4. Miten käy Rkp:n meppipaikan?

Ruotsalaisella kansanpuolueella on ollut oma europarlamentaarikko koko Suomen EU-jäsenyyden ajan. Nyt voi käydä niin, ettei ää-

nimäärä riitä läpimenoon. Osallistuminen oikeistohallitukseen on syönyt puolueen kannatusta ja jakanut kannattajakenttää kahtia. Vaikka puolue sai hallitusohjelman itselleen tärkeitä tavoitteita, on se joutunut taipumaan päätöksisiin, joita monet puolueen kannattajista pitävät vieraina.

Viisi vuotta sitten Rkp:n sai reilut 116 000 ääntä ja viimeisen paikan EU-parlamentissa. Sen jälkeen paikkoja on tullut kaksi lisää, mutta myös puolueen kannatus on laskeutunut parilla prosenttiyksiköllä.

Rkp on niitä puolueita, joissa äänestämistä on pidetty tärkeänä eikä sitä jätetä väliin. Miten käy nyt? Puolueen menestys on kiinni pitkälti siitä, miten se saa aktivoitua oman kannattajakuntansa uurnille.

Ennakköäänestyksessä ruotsinkieliset pohjalaiskannat eivät kunnostautuneet. Esimerkiksi Pederöressä äänensä antoi vain 15,7 prosenttia äänioikeutetuista, vaikka kunnasta on peräti kaksi omaa ehdokasta.

Vähäinen into ennakköäänestyksessä ei ole kuitenkaan mitenkään tavaton, sillä ruotsinkielisissä kunnissa on perinteisesti äänestetty varsinaisena vaalipäivänä.

Painokaataluista johtuen EU-vaalien tulos ei ehdi maanantain paperilehteen. Voit seurata vaalituloksen kehitystä suoraan Ilkka-Pohjalaisen verkkolehdestä, [ilkka-pohjalainen.fi](#).